

บทคัดย่อ

การวิจัย “กรณีศึกษา: ประวัติศาสตร์ชุมชนท้องถิ่นและพื้นที่สำคัญของลุ่มน้ำสายบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวเชื่อมให้เกิดความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอันเป็นบ่อเกิดของการรู้จักอัตลักษณ์ ตัวตน ประวัติความเป็นมาของตนเอง และประวัติชุมชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชาวบ้าน รวมทั้งระบบนิเวศชุมชนและระบบนิเวศวัฒนธรรมชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงการเกิดขึ้น และเสื่อมสลายลงของเรื่องราวต่างๆ ในอดีต และเพื่อให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตของผู้คนตามลุ่มน้ำสายบุรีว่ามีความผูกพันกับสายน้ำอย่างไร โดยศึกษาย้อนรอยประวัติศาสตร์ตามยุคสมัยต่างๆ

การศึกษาประวัติศาสตร์ในหัวข้อดังกล่าว พบว่าลุ่มน้ำสายบุรี มีประวัติความเป็นมาที่ยิ่งใหญ่ ได้รับการขนานนามว่าเป็น “แม่น้ำทองคำ” ชุมชนโต๊ะโม๊ะและชุมชนภูเขาทองในอำเภอสุคีรินอันเป็นลุ่มน้ำสายบุรีตอนบน ปัจจุบันยังคงมีแร่ทองคำเหลืออยู่จำนวนมาก แม้ว่าการสัมปทานเหมืองทองคำของชาวฝรั่งเศสที่เริ่มทำกันตั้งแต่ พ.ศ.2477 จะเลิกไปแล้วภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ตาม ด้านลุ่มน้ำสายบุรีตอนบนอดีตนอกจากเคยเป็นฐานที่มั่นของนักรบกองโจรคอมมิวนิสต์มาลายา (จ.ค.ม.) แล้วยังมีการตั้งนิคมสร้างตนเองตั้งแต่ปี พ.ศ.2507 อีกด้วย

เรื่องราวจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทุกๆ ปรัชญาการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแถบลุ่มน้ำสายบุรี เป็นสิ่งยืนยันถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้คนในแถบลุ่มน้ำสายบุรีตลอดไป